

Penglibatan Politik Belia: Satu Analisis Penyertaan Konvensional di Malaysia

Youth Political Participation : An Analysis of Conventional Investments in Malaysia

Marshelayanti Mohamad Razali, Siti Noranizahhafizah Boyman, Nafisah Ilham Hussin & Wan Asna Wan Mohd Nor
Universiti Pendidikan Sultan Idris
emel: marshela@fsk.upsi.edu.my

Abstrak

Artikel ini bertujuan untuk meneroka sejauh mana penyertaan politik belia di Malaysia. Secara khususnya, artikel ini akan menjawab soalan-soalan berikut: Apakah jenis penglibatan politik yang kerap disertai oleh belia di Malaysia? Bagaimanakah tahap penglibatan politik golongan ini? Adakah jantina, tahap pendidikan dan kawasan tempat tinggal mempunyai kaitan dengan penglibatan politik? Apakah faktor yang mempengaruhi mereka untuk melibatkan diri dalam politik? Seramai 417 responden yang berumur di antara 18-40 tahun dipilih secara rawak untuk menjawab borang soal selidik yang diedarkan. Secara umumnya, kajian ini mendapati bahawa responden mempunyai tahap penglibatan politik yang sederhana. Majoriti responden menyatakan mereka mengundi dalam setiap pilihan raya umum yang diadakan dan hanya segelintir daripada mereka yang menghubungi pemimpin politik. Minat terhadap politik merupakan faktor utama yang mendorong mereka untuk terlibat dengan politik. Tahap politik yang sederhana ini perlu dipandang serius oleh pihak tertentu dan usaha-usaha perlu dilakukan bagi menggalakkan golongan belia ini untuk terus melibatkan diri di dalam bidang politik.

Kata Kunci: *Penglibatan Politik, Penyertaan Konvensional, Faktor Demografi, Belia.*

Abstract

This article aims to explore the extent of political participation among youth in Malaysia. Specifically, this study addressed the following questions: What are the forms of political participation involved among the youth in Malaysia? What is their level of political participation? Does the gender, educational level and residential area are related to political participation? What are the factors influencing them to participate in politics? A total of 417 respondents aged between 18-40 years were randomly selected to answer the questionnaire. In general, the study has found that respondents have a moderate level of political participation. The majority of respondents claimed they voted in the general election, and only a small number of respondents contacted the political leaders. Interest in politics is a key factor that encourages them to participate in politics. This moderate level of political participation should be taken seriously by authorities and efforts should be made to encourage the young people to engage in politics.

Keywords: *Political Participation, Conventional Participation, Demographic Factors, Youth.*

Pengenalan

Belia merupakan golongan penting dalam kelompok masyarakat. Ini kerana golongan ini merupakan pelapis yang akan meneruskan dan menerajui negara. Perkembangan politik Malaysia yang semakin mencabar kini menuntut golongan belia untuk melibatkan diri di dalam bidang ini. Golongan inilah yang akan meneruskan kepimpinan politik dan memimpin negara pada masa akan datang, seterusnya meneruskan agenda pembangunan negara. Namun mutakhir ini, wujud dakwaan mengatakan golongan muda ini kurang mendaftar sebagai pengundi bagi membolehkan mereka mengundi semasa pilihan raya. Dilaporkan bahawa lebih daripada empat juta pengundi yang layak masih belum berdaftar dan kebanyakannya adalah anak muda Malaysia yang telah mencapai umur 21 tahun dan layak untuk menjadi pengundi (Bernama, 2010).

Kajian penglibatan politik belia semakin mendapat perhatian dalam kalangan penyelidik dan ahli akademik. Di sesetengah negara seperti Eropah, penglibatan politik belia dilaporkan semakin merosot. Peratusan pengundian yang rendah dan kekurangan keahlian belia dalam parti-parti politik merupakan antara tanda-tanda masalah penglibatan politik belia (Kovacheva, 2005). Di Malaysia, penyelidik dan ahli akademik mula memberi tumpuan kepada golongan ini sejak daripada pilihan raya umum 2008 yang lalu. Walau bagaimanapun, terdapat tiga perkara yang perlu dipertimbangkan untuk memahami penglibatan politik belia, iaitu persepsi mereka terhadap politik, cara mereka bertindak dalam politik, dan sosialisasi politik (Abdullah, 2012).

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) mendefinisikan belia sebagai golongan yang berumur di antara 15 dan 24 tahun (UNESCO, 2012). Walau bagaimanapun, menurut Pertubuhan dan Pembangunan Belia (Akta 668), belia di Malaysia adalah golongan yang berumur dalam lingkungan 15 hingga 40 tahun. Namun, hanya yang berusia di antara 18 hingga 25 tahun sahaja dilibatkan untuk program dan aktiviti berkaitan pembangunan belia (*Kementerian Belia dan Sukan*, 2012). Daripada 30 juta penduduk Malaysia, 40 peratus daripadanya terdiri daripada golongan belia (Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia, 2012).

Penglibatan politik pula ditakrifkan sebagai sejauh mana rakyat menggunakan hak mereka untuk mempengaruhi atau melibatkan diri dalam aktiviti politik (Munroe, 2002). Ia tidak terhad hanya untuk mengundi, sebaliknya ia adalah penglibatan dalam politik secara keseluruhan. Penglibatan politik terbahagi kepada dua bentuk iaitu konvensional dan bukan konvensional. Penglibatan konvensional merupakan aktiviti-aktiviti yang dianggap "normal" iaitu, tingkah laku yang kebiasaannya dilakukan dan diamalkan dalam sesebuah masyarakat. Ia juga merujuk kepada tingkah laku yang diterima oleh masyarakat tersebut. Selain itu, penglibatan konvensional juga di anggap sebagai tingkah laku rutin yang menggunakan institusi yang ditubuhkan oleh wakil kerajaan dan mengambil tempat di dalam norma-norma dan tradisi negara tertentu (Janda, Berry, & Goldman, 2011; Munroe, 2002). Manakala, penglibatan bukan konvensional pula merupakan aktiviti-aktiviti dianggap tidak wajar atau dilihat sebagai tidak mematuhi peraturan. Ia merupakan tingkah laku yang tidak biasa diamalkan, mencabar atau menentang institusi yang ditubuhkan (Janda et al., 2011) dan cenderung untuk bergerak di luar norma, lebih agresif, dan mungkin boleh melanggar undang-undang (Munroe, 2002). Mengundi, berkempen, dan keahlian dalam parti politik menggambarkan penglibatan politik secara konvensional, manakala demonstrasi, revolusi, dan keganasan politik dianggap sebagai penglibatan politik bukan konvensional. Walau bagaimanapun, kedua-dua jenis penglibatan ini mungkin berbeza mengikut negara kerana ia bergantung kepada cara hidup sesebuah masyarakat itu.

Oleh yang demikian, artikel ini bertujuan untuk mengenalpasti tingkah laku belia Malaysia terhadap politik. Ia hanya memfokuskan kepada aspek penglibatan politik konvensional. Untuk tujuan tersebut, artikel ini akan menjawab objektif-objektif berikut:

1. mengenalpasti bentuk penglibatan politik belia
2. menentukan tahap penglibatan politik
3. mengkaji faktor yang mempengaruhi mereka untuk melibatkan diri dalam politik
4. meneliti sejauh mana hubungan di antara demografi dan penglibatan politik belia

Kajian Penglibatan Politik di Malaysia

Kajian mengenai penglibatan politik sering menerima perhatian penyelidik terutamanya dalam bidang politik. Kajian mengenai penglibatan politik telah mengalami perubahan sejak beberapa tahun kebelakangan ini. Di peringkat awal, kajian penglibatan politik hanya memfokuskan kepada aspek pengundian sahaja. Ia hanya meneliti peratusan keluar mengundi, faktor yang mendorong seseorang untuk mengundi, parti yang di undi dan isu-isu ketika pilihan raya. Seiring dengan peredaran zaman, penyelidik mula memperluaskan skop penyelidikan mereka dengan mengkaji pelbagai aspek penglibatan dalam aktiviti politik termasuklah penglibatan bersifat bukan konvensional seperti protes, demonstrasi, dan lain-lain. Walau bagaimanapun, pengundian kekal sebagai tumpuan utama penyelidikan. Aspek penglibatan politik tidak statik, ia berkembang dan berubah seiring dengan perkembangan penyelidikan. Sebagai contoh, sejak beberapa tahun kebelakangan ini, penyelidik mula untuk mengambil kira aktiviti politik melalui media baru sebagai sebahagian daripada penglibatan politik.

Moten (2011) menyatakan bahawa terdapat perubahan dalam tahap penglibatan politik di Malaysia. Dalam kajian beliau mengenai "*Perubahan budaya politik dan tingkah laku pilihan raya di Malaysia*", penglibatan politik masyarakat Malaysia telah mengalami perubahan dari tahap sederhana ke tahap yang lebih tinggi. Mengundi merupakan aktiviti yang kerap disertai, dengan 79 peratus daripada responden mengakui bahawa mereka telah mengundi pada 2004 dan pilihan raya umum 2008 (Moten, 2011). Walaupun kajian beliau tidak mengkhususkan kepada penglibatan politik, namun budaya politik dan penglibatan politik saling berkait rapat antara satu sama lain. Hasil kajian yang sama juga diperolehi oleh Saad & Salman (2013) yang mendapati masyarakat di Malaysia mempunyai tahap penglibatan politik yang tinggi. Umumnya, kajian-kajian lepas mengenai penglibatan politik melihat kepada faktor sosio-ekonomi dan kaitannya dengan penglibatan politik. Kebanyakan daripada hasil kajian yang diperolehi mendapati bahawa status sosio-ekonomi didapati berhubung kait dengan penglibatan politik secara konsisten. Walau bagaimanapun, penglibatan individu juga dipengaruhi oleh faktor-faktor dalaman seperti minat terhadap politik. Oleh itu, dapat disimpulkan bahawa nilai dan sikap juga mempunyai hubungan dengan penglibatan politik (Saad & Salman, 2013), manakala status sosioekonomi pula dianggap sebagai faktor-faktor luaran.

Mohd. Faisal Syam, Mersat, & Sarok (2002) dalam kajian mereka di Sarawak mendapati bahawa tahap penglibatan politik di Sarawak berbeza-beza mengikut etnik. Sarawak merupakan antara negeri yang mempunyai pelbagai kumpulan etnik. Melayu didapati cenderung untuk mengambil bahagian secara aktif dalam politik berbanding dengan kumpulan etnik yang lain. Walaupun begitu, ia tidak bermakna yang kumpulan etnik lain tidak terlibat di dalam politik. Mengundi pada pilihan raya umum merupakan aktiviti penglibatan politik yang paling biasa disertai oleh mereka. Kajian di Johor pula mendapati mendaftar sebagai pengundi merupakan peratusan tertinggi dalam mengkaji tentang penyertaan politik di negeri itu (Othman, Othman, Othman, & Mustafa, 2003). Antara faktor yang mendorong mereka untuk keluar mengundi adalah bagi memilih kerajaan yang terbaik .

Dalam satu lagi kajian yang dijalankan di Pulau Pinang mendapati bahawa sumbangan wang adalah yang paling rendah disertai oleh responden. Namun, jantina, latar belakang etnik dan keahlian dalam parti didapati berkaitan rapat dengan penglibatan politik dalam kalangan responden di negeri itu (Wan Asna, Salfarina, Mohamad Zaini, & Zainon, 2011).

Kajian tentang penglibatan belia, khususnya dalam kalangan pelajar institusi pengajian tinggi di Malaysia menunjukkan mereka mengambil bahagian dalam politik secara tidak langsung dengan mengambil perhatian terhadap berita politik. Mereka juga mengakui bahawa undi yang akan menentukan pembangunan masa depan negara (Ibrahim, 2008).

Awang Besar, Mat Jali, Ibrahim, Ismail, et al. (2012) dalam kajian mereka mendapati bahawa keahlian belia Melayu dalam parti-parti politik adalah kurang menggalakkan. Ini kerana mereka lebih suka untuk tidak memihak kepada mana-mana parti politik supaya mereka bebas untuk menyatakan pandangan mereka. Walau bagaimanapun, mereka menyokong program kerajaan dalam mengukuhkan agenda pembangunan negara, walaupun sebahagian daripada mereka menyatakan bahawa kerajaan tidak memenuhi janji-janji semasa kempen pilihan raya. Mengenai pemilihan parti politik pula, kajian ini mendapati bahawa pemuda di kawasan bandar cenderung untuk memilih parti-parti politik yang memperjuangkan isu-isu kemanusiaan, manakala belia luar bandar pula lebih gemar dengan pihak yang boleh menyumbang untuk pembangunan seperti infrastruktur, kemudahan awam dan pembangunan bandar. Mereka juga memilih untuk mengundi BN pada pilihan raya akan datang, berdasarkan pengalaman parti itu dalam memimpin negara, dan kecemerlangan mereka dalam memacu pembangunan negara dan rakyat (Awang Besar, Mat Jali, Ibrahim, Sidek, et al., 2012).

Dalam satu kajian yang lain pula, belia Malaysia dianggap sebagai bersikap tidak peduli, kerana mereka tidak menggunakan hak mereka sebagai pengundi (Ramlie, 2012). Ini kerana, ramai dalam kalangan mereka yang tidak keluar mengundi dan tidak peka dengan politik semasa.

Secara ringkas, kajian mengenai penglibatan politik mendapati hasil yang berbeza. Justeru, kajian ini memfokuskan kepada penglibatan politik belia, khususnya dari aspek penyertaan konvensional.

Metodologi Kajian

Kajian ini menggunakan survei sebagai kaedah pengumpulan data. Sampel kajian terdiri daripada 417 responden, yang berumur di antara 18-40 tahun, yang dipilih secara rawak di tiga buah negeri yang berbeza, iaitu Perak, Selangor dan Johor.

Data kemudiannya dianalisis dengan menggunakan perisian SPSS 16.0, dari segi kekerapan dan peratusan, dan dipersembahkan dalam bentuk jadual. Bagi tujuan kajian ini, pernyataan diukur dengan menggunakan 3 skala iaitu 1 menunjukkan "tidak setuju", 2 menunjukkan "neutral" dan 3 sebagai "setuju".

Penglibatan politik diukur dengan indeks sepuluh perkara. Responden diajukan pernyataan mengenai: (1) mengundi, (2) terlibat di dalam parti politik, (3) berkempen, (4) menyumbang idea kepada parti politik, (5) menghadiri aktiviti yang dianjurkan oleh parti politik, (6) menghadiri mesyuarat/ceramah politik, dan (7) menghubungi ahli politik.

Manakala faktor-faktor yang mempengaruhi belia untuk melibatkan diri dalam politik diukur oleh indeks lima perkara. Faktor-faktor tersebut ialah: (1) minat, (2) pengaruh keluarga (3) pengaruh rakan, (4) pengaruh sistem pendidikan, dan (5) faktor luar negara.

Hasil Kajian dan Perbincangan

Bahagian ini membincangkan mengenai hasil kajian. Pertama, ia mengenal pasti latar belakang responden. Kemudian, penglibatan belia politik dikenalpasti dan tahap penglibatan mereka ditentukan. Seterusnya, faktor yang mempengaruhi mereka untuk mengambil bahagian dalam politik diteliti, dan akhirnya hubungan antara demografi dan penglibatan politik dibincangkan dalam bahagian ini.

Demografi Responden

Daripada 471 responden, majoriti responden adalah dari Johor (47%), diikuti oleh Selangor (34%) dan Perak (19%). Lebih separuh daripada mereka dikenal pasti tinggal di kawasan bandar (58%), manakala selebihnya tinggal di pinggir bandar (25%) dan luar bandar (17%). Dari segi jantina, kajian ini terdiri daripada perempuan (51%) dan responden lelaki (49%). Majoriti daripada mereka adalah Melayu (92%), manakala selebihnya adalah Cina (3%), India (4%) dan lain-lain (1%).

Dari segi umur, peratusan tertinggi menunjukkan bahawa mereka tergolong di dalam kumpulan 25 hingga 34 tahun (48%), manakala kumpulan 15 hingga 24 tahun adalah 33% dan 35 hingga 40 tahun adalah 19%. Dari segi pendidikan, hampir separuh daripada responden merupakan lepasan SPM (42%), diikuti oleh pelajar lepasan STPM / Sijil / Diploma (30%) dan Ijazah (20%). Hanya sebahagian kecil daripada mereka adalah lepasan SRP / PMR (6%) dan tidak mempunyai pendidikan formal/ sekolah rendah (2%). Dari segi pekerjaan pula, majoriti daripada responden bekerja dengan sektor swasta (35%), diikuti oleh penganggur / pelajar (30%), dan bekerja sendiri (18%). Peratusan kecil menunjukkan responden bekerja dengan sektor kerajaan (17%). Akhir sekali, 38% daripada responden mempunyai pendapatan di antara RM 1500 dan ke bawah. Manakala 30% responden tidak mempunyai pendapatan, 24% responden mempunyai pendapatan di antara RM1501 ke RM 3000, dan 8% responden mempunyai pendapatan di antara RM 3001 dan ke atas.

Jadual 1 : Demografi

Demografi		Frekuensi (N=417)	Peratus (%)
Negeri	Perak	79	19
	Selangor	143	34
	Johor	195	47
Kawasan	Bandar	240	58
	Pinggir Bandar	106	25
	Luar Bandar	71	17
Jantina	Lelaki	208	49
	Perempuan	209	51
Bangsa	Melayu	385	92
	Cina	12	3
	India	18	4
	Lain-lain	2	1
Umur	15-24 tahun	138	33
	25-34 tahun	202	48
	35-40 tahun	77	19
Pendidikan	Tiada pendidikan formal/sekolah rendah	8	2
	SRP/PMR	27	6
	SPM	175	42

	STPM/Sijil/Diploma Ijazah dan ke atas	125 82	30 20
Pekerjaan	Penganggur/pelajar	124	30
	Sektor Kerajaan	70	17
	Sektor swasta	146	35
	Bekerja sendiri / lain-lain	77	18
Pendapatan	Tiada pendapatan	127	30
	RM 1500 dan ke bawah	157	38
	RM 1501 ke RM 3000	100	24
	RM 3001 dan ke atas	33	8

Penglibatan Politik Belia

Penglibatan politik, seperti yang dibincangkan sebelum ini, merupakan tingkahlaku penyertaan dalam politik. Berdasarkan pernyataan, responden diminta untuk memilih jawapan mereka mengikut kepada 3 skala yang diberikan.

Aktiviti politik yang paling kerap disertai oleh responden ialah mengundi (65%), diikuti dengan melibatkan diri dalam parti politik dan menghadiri aktiviti yang dianjurkan oleh parti-parti politik (masing-masing 44% dan 43%). Seterusnya, responden juga kerap menghadiri mesyuarat/ceramah politik (41%). Penglibatan politik ini selari dengan dengan kebanyakan kajian yang pernah dijalankan, di mana mengundi dalam sesuatu pilihan raya adalah satu bentuk penglibatan politik yang kerap disertai oleh responden (Moten, 2011; Wan Asna et al., 2011). Selain itu, 39% responden turut terlibat dalam berkempen dan 32% responden menyumbang idea kepada parti politik. Walau bagaimanapun, hanya segelintir daripada mereka yang menghubungi pemimpin-pemimpin politik (27%).

Jadual 2 : Penglibatan Politik

Penglibatan Politik	Tidak setuju		Neutral		Setuju	
	N	%	N	%	N	%
Mengundi	93	22	53	13	271	65
Terlibat dalam Parti Politik	139	33	97	23	181	44
Berkempen	157	38	93	23	167	39
Menyumbang Idea kepada Parti Politik	170	41	113	27	134	32
Menghadiri aktiviti yang dianjurkan oleh Parti Politik	123	30	116	28	178	43
Menghadiri Mesyuarat/Ceramah Politik	135	32	112	27	170	41
Menghubungi Ahli Politik	186	45	119	28	112	27

Tahap Penglibatan Politik Belia

Kajian ini mendapati bahawa tahap penglibatan belia di dalam politik konvensional adalah di tahap sederhana. Seramai 179 responden (43%) tergolong di dalam tahap ini. Mereka mengundi pada setiap kali pilihan raya dan terlibat dengan parti politik, sama ada sebagai ahli di dalam parti politik, terlibat dengan aktiviti yang dianjurkan mahupun menghadiri ceramah politik. Ini merupakan penglibatan politik yang paling kerap disertai oleh mereka. Selain itu, mereka terlibat dengan kempen pada pilihan raya dan memberikan buah fikiran kepada parti tersebut. Walaupun menghubungi pemimpin politik menunjukkan peratusan yang rendah,

namun masih ada di antara mereka yang terlibat dengan aktiviti ini. Jadual 3 jelas menunjukkan tahap penglibatan politik secara terperinci.

Jadual 3 : Tahap Penglibatan Politik

Tahap Penglibatan Politik	N (=417)	%
Rendah (7 – 16)	114	27%
Sederhana (17 - 26)	179	43%
Tinggi (26 dan ke atas)	124	30%

Faktor Penglibatan Politik Belia

Penglibatan politik individu didorong oleh beberapa faktor. Hasil kajian ini menunjukkan minat terhadap politik sebagai faktor utama belia melibatkan diri dalam politik (44%). Faktor minat terhadap politik ini mungkin disebabkan oleh pengaruh media sosial pada hari ini kerana golongan belia lebih terdedah dengan akses kepada Internet berbanding dengan golongan yang lain. Ia kemudiannya diikuti oleh faktor keluarga (40%) dan pengaruh sistem pendidikan (40%). Peranan ibu bapa dan keluarga tidak dapat dinafikan kerana mereka membentuk orientasi politik sejak dari kanak-kanak (Abdullah, 2012.), manakala sistem pendidikan juga memainkan peranan penting dalam meningkatkan kesedaran di kalangan remaja dengan menyampaikan pendidikan politik serta mendidik mereka dengan peluang untuk terlibat dalam proses dan pengalaman demokrasi. Beberapa kajian menunjukkan bahawa pendidikan dan keluarga adalah antara faktor penting kerana kedua-dua pembolehubah adalah agen sosialisasi politik. Walau bagaimanapun, faktor rakan dan pengaruh luar negara turut memainkan peranan yang penting bagi mempengaruhi mereka untuk terlibat dengan politik (34%). Faktor-faktor yang mempengaruhi penglibatan belia dalam politik ini jelas ditunjukkan di dalam Jadual 4.

Jadual 4 : Faktor yang mempengaruhi Penglibatan Politik

Faktor	Tidak Setuju		Neutral		Setuju	
	N	%	N	%	N	%
Minat	130	31	103	25	184	44
Keluarga	167	40	78	19	172	41
Rakan	177	42	100	24	140	34
Sistem Pendidikan	152	36	102	24	163	40
Faktor Luar Negara	184	44	93	22	140	34

Hubungan di antara Demografi dan Penglibatan Politik Belia

Demografi merupakan antara pembolehubah yang paling kerap di kaji dalam kajian penglibatan politik. Artikel ini akan melihat hubungan di antara jantina, tahap pendidikan dan kawasan tempat tinggal, dan bagaimana ia berkaitan dengan tahap penglibatan politik belia di Malaysia. Dalam erti kata lain, kajian ini akan meneliti faktor-faktor demografi dan melihat kaitannya dengan tiga tahap penglibatan politik.

Kebanyakan kajian penglibatan politik mengaitkan hubungan di antara jantina dengan penglibatan politik. Berdasarkan analisis, kajian ini mendapat bahawa terdapat hubungan yang positif antara jantina dan penglibatan politik. Korelasi di antara dua pembolehubah tersebut yang memiliki nilai $r = .52$ dapat dikategorikan memiliki hubungan yang kuat dan

berdasarkan ujian signifikan yang dilakukan, ia menunjukkan nilai 0.287, yang bermaksud hubungan di antara dua pembolehubah tersebut adalah tidak signifikan.

Tahap pendidikan seseorang juga turut memainkan peranan yang penting dalam penglibatan politik. Kebanyakan kajian penglibatan politik menunjukkan semakin tinggi tahap pendidikan individu, semakin tinggi tahap penglibatan individu tersebut. Kajian ini mendapat terdapat korelasi negatif antara tahap pendidikan dan penglibatan politik ($r = -.002, p <.01$). Ujian kesignifikan pula menunjukkan hubungan di antara dua pembolehubah tersebut juga adalah tidak signifikan pada nilai 0.967.

Satu lagi petunjuk penting dalam kajian ini adalah kawasan kediaman responden. Kajian ini ingin melihat sama ada kawasan kediaman memberi kesan penglibatan politik seseorang, sama ada responden tersebut tinggal di kawasan bandar, pinggir bandar atau luar bandar. Beberapa kajian sebelum ini melaporkan bahawa individu yang tinggal di kawasan bandar lebih cenderung untuk mengambil bahagian secara aktif dalam politik. Walau bagaimanapun, dalam kajian ini hasilnya menunjukkan bahawa kedua-dua pemboleh ubah mempunyai hubungan yang negatif ($r = -.184, p <.01$). Ujian kesignifikan pula menunjukkan hubungan di antara dua pembolehubah tersebut adalah signifikan pada nilai 0.00.

Kesimpulan

Hasil kajian menunjukkan bahawa secara umumnya, majoriti daripada responden dalam kajian ini dikategorikan mempunyai tahap penglibatan politik yang sederhana. Aktiviti yang kerap di sertai oleh responden adalah mengundi dan terlibat dalam parti politik. Ini merupakan penglibatan politik secara konvensional, iaitu penglibatan yang diterima oleh masyarakat dan aktiviti yang biasa dilakukan dalam masyarakat tersebut. Namun begitu, responden kurang gemar untuk berhubung dengan pemimpin politik berdasarkan kepada peratusan kecil yang ditunjukkan.

Minat merupakan faktor utama yang mendorong responden untuk terlibat dalam politik. Ini menunjukkan bahawa golongan muda di Malaysia kini menyedari dan memberi perhatian yang lebih kepada isu-isu politik. Kajian ini juga mendapat bahawa jantina mempunyai hubungan yang positif dengan penglibatan politik, sementara tahap pendidikan dan kawasan kediaman responden pula mempunyai hubungan korelasi negatif. Kajian yang lebih mendalam perlu dijalankan untuk mengenalpasti penglibatan politik belia di Malaysia secara terperinci kerana golongan ini merupakan pelapis yang akan menerajui negara.

Rujukan

- Abdullah, S. (2012). Understanding youth participation in politics. *The Malay Mail*.
- Awang Besar, J., Mat Jali, M. F., Ibrahim, Y., Ismail, K., Sidek, A. H., & Mohd Awal, N. A. (2012). Persepsi Belia terhadap Isu Politik dan dasar Kerajaan Malaysia. *Malaysian Journal of Youth Studies*, 7.
- Awang Besar, J., Mat Jali, M. F., Ibrahim, Y., Sidek, A. H., Amir, J., Fauzi, R., & Lyndon, N. (2012). Persepsi Politik Pengundi Belia Melayu Pasca Pilihan Raya Umum (PRU) 2008 di Malaysia. *Jurnal Melayu*, 9.
- Bernama. (2010, June 27). Political parties race to register new and young voters.
- Ibrahim, M. N. H. (2008). Persepsi Pelajar IPT terhadap pilihanraya umum ke 12 (The Perception of 12th General Election among the Higher Learning Students). In *Seminar Politik Malaysia (Seminar on Malaysian Politics)*.
- Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia, K. B. dan S. (2012). *Fakta Belia*.

- Janda, K., Berry, J. M., & Goldman, J. (2011). *The Challenge of Democracy: American Government in Global Politics*. Cengage Learning.
- Kementerian Belia dan Sukan. Dasar Pembangunan Belia Negara (1997).
- Kovacheva, S. (2005). Will youth rejuvenate the patterns of political participation? In J. Forbrig (Ed.), *Revisiting Youth Political Participation: Challenges for Research and Democratic Practice in Europe*. Council of Europe.
- Mohd. Faisal Syam, A. A., Mersat, N. I., & Sarok, A. (2002). *Tingkahlaku Pengundian Dalam Pilihanraya Parlimen Sarawak*. Kota Samarahan: UNIMAS.
- Moten, A. R. (2011). Changing Political Culture and Electoral Behavior in Malaysia. *Asian Affairs: An American Review*, 38(1), 39–56. doi:10.1080/00927678.2010.548201
- Munroe, T. (2002). *An Introduction to Politics: Lectures for First Year Students*. Canoe Press University of the West Indies.
- Othman, M. F., Othman, M. F., Othman, Z., & Mustafa, J. (2003). Penyertaan politik masyarakat dalam pilihanrava : kajian kes pilihanraya umum ke sepuluh 1999 di negeri Johor. *Jurnal Kemanusiaan*, 2, 178–199.
- Ramli, R. (2012). Youth Political Participation in Asia: Outlooks in Malaysia and Indonesia. In W. Hofmeister (Ed.), *Youth: Future Agents of Change or Guardians of Establishment?* (pp. 11–18). Singapore: Konrad Adenauer Stiftung.
- Saad, S., & Salman, A. (2013). The Role of Values and Attitudes in Political Participation. *Asian Social Science*, 9(8). doi:10.5539/ass.v9n8p9
- UNESCO. (2012). Youth. Retrieved January 1, 2012, from <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/youth/youth-definition/>
- Wan Asna, W. M. N., Salfarina, A. G., Mohamad Zaini, A. B., & Zainon, H. (2011). Some Socio-Demographic Determinants of Political Participation. *International Conference on Humanities, Society and Culture*, 20, 69–73.